
Voorganger: Bert de Wit

Schriftlezing: Marcus 1:39-45

Gemeente – waar je ook bent – van onze Heer, Jezus Christus,

Waarom mocht die man niemand iets vertellen van Jezus? Je zou zeggen dat iedereen dit moest wéten. Jezus wilde toch laten zien wie God is? Dat God niet wil dat mensen ziek worden en dood gaan, maar dat zij leven en vrij zijn? Daarom dreef hij toch demonen uit – verloste hij mensen uit de greep van hun waanzin? En daarom liet hij de blinden weer zien en genas hij zieken. Omdat God het beste met de mensen voor heeft. Waarom zou je dat in Gods naam niet mogen vertellen?

Dat is het raadsel van het evangelie naar Marcus. Want dit is een terugkerend motief bij Marcus. Keer op keer zegt Jezus tegen mensen die hij heeft geholpen, dat ze er met niemand over mogen praten. Die mensen trekken zich daar vervolgens niets van aan. Binnen de kortste keren weet iedereen wat er gebeurd is. Maar toch blijft Jezus het verbieden.

Je zou bijna denken dat hij het er om doet: zeggen dat mensen moeten zwijgen, omdat hij weet dat ze dan gaan praten. Maar dat zou toch raar zijn? Dat past toch niet bij Jezus? Hij is niet zijn eigen campagneleider, of zo.

Misschien had hij iets te verbergen. Iets van hem dat de mensen niet mochten weten. Of dat ze nóg niet mochten weten. Omdat ze het verkeerd zouden opvatten – misschien.

In elk geval wordt Jezus op die manier door Marcus beschreven. Als een man met een geheim. Een man met een missie en een geheim. Als lezer kun je alleen maar achter dat geheim komen, wanneer je die man volgt op zijn missie.

Want dat mag wel van Jezus: je mag hem wel volgen. Maar zijn volgelingen mogen niet praten. Althans, niet voor hun beurt. Pas aan het einde van het verhaal, dan mogen ze los. Pas ná Pasen – maar dan zijn ze ook niet meer te houden.

Op dit moment in het verhaal is het nog te vroeg.

Natuurlijk wil die man aan iedereen vertellen wat hem is overkomen. Waar moet hij het anders over hebben? Over de Elfstedentocht die niet doorgaat? Over corona, het vaccinbeleid?

Nou, daar heeft zijn verhaal wel iets mee te maken. Want de ziekte die hij had was óók besmettelijk. Daar waren ze in elk geval báng voor. De overheid had strenge huidvraatmaatregelen getroffen. Anderhalve meter – dat vond men een lachertje. Mensen met die ziekte moesten zo ver mogelijk weg blijven. Ze moesten in quarantaine, niet binnenshuis maar buiten. Zo ver mogelijk buiten het dorp of de stad. Voor die mensen gold geen lockdown maar een lock out. Ze werden buitengesloten, ze hoorden er niet bij.

Niemand mocht hen zelfs aanraken. Als iemand dat wél deed – dan werd geen enkel risico genomen. Dan moest zo'n aanrakerig type óók in quarantaine, buiten de stad.

Zou dat de reden zijn geweest, dat die man het aan niemand mocht vertellen? Want als hij zou rondbazuinen dat Jezus hem had aangeraakt, dan zou Jezus dus ook onrein worden verklaard. En dan zou hij buiten de stad moeten blijven. En dat is precies wat er gebeurt.

De regel was, dat als je een onreine aanraakte je zelf ook onrein was. Waar je mee omgaat, daar word je mee besmet. Zo stond het beschreven in het Bijbelboek Leviticus. Jezus had een onreine aangeraakt, dus was hij onrein.

In zo'n geval moest je in quarantaine, buiten de stad. Je moest maar ergens een spelonk zoeken waar je in kon slapen. Als je dan dood ging lag je gelijk goed. Pas als zou blijken dat je niet ziek was geworden, mocht je weer terugkomen. Dan moest je eerst nog onderzocht worden door een priester. Je moest een ritueel bad nemen en een offer brengen. En pas dán hoorde je er weer bij.

Dat was dus een heel gedoe.

Maar als Jezus dat gedoe had willen voorkomen, dan had hij die man toch ook alleen kunnen verbieden om te zeggen dat hij hem had áángerakt? Want het ging om dat aanraken – daardoor kwam al dat gedoe.

Als die man nou gewoon had verteld dat hij Jezus had ontmoet - op gepaste afstand! - en dat Jezus hem toen had genezen... Dan was er toch niets aan de hand geweest? Dan had hij een goed verhaal, zonder dat iemand er last mee zou krijgen. Gewoon het aanraken weglaten.

Maar dat feest gaat niet door.

Het feit dat ik deze oplossing kan bedenken en dat Jezus, volgens Marcus, niet voor die uitweg kiest, bewijst dat die aanraking van wezenlijk belang is. Als die man in zijn verhaal zou weglaten dat Jezus hem had aangeraakt, dan hád hij eigenlijk helemaal niets te vertellen. Dan kon hij beter zijn mond houden. Want dan hij niets begrepen van wat hem was overkomen.

Die aanraking is wat hem was overkomen. Dat hij genezen is, is daar aan teken van. Meer niet. Het gaat niet om die genezing, maar om de aanraking.

Laten we daar nog eens naar kijken...

Er komt iemand met huidvraat bij Jezus. Hij ziet er niet uit, iedereen deinst terug.

De man houdt fysiek afstand, maar emotioneel klampt hij zich vast aan Jezus. Hij valt op zijn knieën en smeekt om hulp: 'Als u wilt kunt u mij rein maken'.

Hij doet een appèl op de goede wil van Jezus. 'Als u wilt kúnt u het...'

Daarmee ráákt hij Jezus in zijn hart. Jezus reageert vanuit zijn hart. Hij reageert niet verstandig, want dan had hij die man niet aangeraakt.

Maar dat is nou net het punt! Want, 'Jezus kreeg medelijden' – zo staat het in de vertaling.

'Medelijden' is een beetje zwak uitgedrukt. In het Grieks staat hier een woord dat alleen wordt gebruikt met Jezus als onderwerp. Er gebeurt hier iets met Jezus wat typisch is voor Jezus.

Het woord heeft iets te maken met ingewanden. Een oude vertaling zou zeggen: 'Hij werd met innerlijke ontferming bewogen'. Die man ging hem aan het hart. Jezus had hem aangeraakt voor hij er erg in had. Zijn innerlijke ontferming bewóóg hem naar die man. Hij kón niet anders dan hem aanraken.

Als er iets is waar een mens beter van wordt, als er iets is wat genezend, helend werkt – dan is het de ervaring dat iemand om je gééft. Het is de liefde die een mens weer mens maakt. Het geraakt worden door de liefde van een ander.

Als hij die aanraking zou weglaten, wat had de man die genezen was dan nog te vertellen? Dan kon hij beter niemand iets vertellen.

Maar vertel dat maar eens, aan iemand die zó geraakt is dat hij er beter van werd. Hij vertelt het hele verhaal, aan iedereen die het wil horen.

Zou Jezus er van gebaald hebben, dat hij buiten de stad moest blijven?

Die man mocht weer de stad in.

Het is alsof Jezus de plaats van die man heeft ingenomen. Alsof hij de ziekte, de onreinheid van die man heeft overgenomen.

Marcus schrijft niets over of Jezus dat leuk vond of niet. Maar één ding maakt hij wél duidelijk.

Namelijk, dat Jezus niet anders wíld. Hij heeft die man aangeraakt omdat hij dat wíld. Hij deed wat zijn hart hem ingaf. Hij kón niet anders, omdat hij innerlijk bewogen was. En hij koos ervoor om de gevolgen voor lief te nemen.

Als wij vanaf woensdag gaan toeleven naar Pasen zullen we zien hoever Jezus daarin wilde gaan. Zo ver dat hij ook ons, hier en nu, weet te raken.

Amen.